

Barbaroen etorrera eragotzi ezin duten hesi zahar-berriak

Denbora gutxian hesi, horma eta txarrantzak ugaritu ditu Europar Batasunak bere mugetan. Calais, Ceuta, Melilla, Hungaria eta Kroazia arteko muga, Hungaria-Serbia, Bulgaria-Turkia, Grezia-Turkia... Duela 2.300 urte Harresi Handia eraiki zuen Txinak, 128. urtean Hadrianok Eskoziakoa. Alferrik: denek egin dute porrot.

| PELLO ZUBIRIA KAMINO |

SERBIAREKIKO MUGAK DITUEN 175 kilometroak “defentsa lerroa” bataiatuta, Hungariak alanbre arantzadunez hornitu ditu. Greziak Evros ibaiaren inguruko 30 kilometro itxi ditu. Bulgariak Turkiarekiko frontieraren burdinazko hesia altxatu 30 kilometrotan, 130 km gehiagoz luzatzeko asmoz.

“Mendebaldeko iritziak uste izan dute Berlingo harresia erori ostean historia amaitu omen zen moduan amaitu zirela murrak ere... Baina geroztik frontera gatazkatsuak ugaritu egin dira”. Horrela mintzo da Claude Quétel historialaria *Le Un* astekariak galdekaturik. Quetelek 2012an “*Murs, une autre histoire des hommes*” liburua plazaratu zuen, harresien historiaz gain mendetan estatu eta inperioek eraikuntza horiei emandako funtzio eta esanahiak azalduz.

Harrizko eta txarrantxazko murruek zerrenda luzean lehenbiziko marka handia Txinak ezarri zuen Kristo aurreko III. mendean. Haren aldean txikerra baina antzeko helburuekin, barbaroak hesiaz beste alde uztea, erromatarrek 128. urtean eraiki zuten gaur Eskoziaren eremuaren kontra Hadrianoren murrua.

“Harresiek politika egiten dute, zerbait adierazten”, dio Quetelek. Zibilizazioen eta inperioen finka-

tzea nabarmendu nahi dituzte, kanpora begira baina barrura ere bai. Kanpokoetatik babesteaz gain, barrukoei esan nahi diete: “Zibilizazio beraren kide zarete, kanpoan diren horiek barbaroak dira, ez dira mintzo zuen hizkuntza berean”.

Quetelen belaunaldiko jendea asko markatu zuen Berlingo harresiak, 1961ean eraiki eta 1989an eraitsi zenak. Oso mintzo gogorra zeukan Ekialdearen eta Mendebaldearen arteko Gerra Hotzaren barruan murru hark, Eki Alemaniako gobernuak eraikuntza harekin nahi baitzien eutsi Mendebaldeko bizimodu oparoagoaren bila alde egin nahi zuten herritarrei. Ezberdina izanik ere, Gerra Hotzaren umea da oraindik Ipar eta Hego Koreak bereizten dituen harresia ere, ironiaz bezala “gune desmilitarizatua” deitzen zaiona.

Murruek sailkapenarekin segituz, Israelek Zisjordaniako eremu hoberekin bereganatuz altxatakoari “harresi antiterrorista” deitu dio beti, nahiz eta palestinarrekin batera munduan askok uste duten eraikinarekin juduek Palestinarekiko kolonizazioa egonkortzea dutela helburu nagusia. Gazaren mugan Egiptok egindako harresi eta lubaki handiaz osatzen da.

Eredu horrekiko oso hurbil ikus-

Bela Szandelszkyren argazkian, Ekialde Hurbiletik iritsi iheslariak Hungaria mugan erakitzen ari zen hesia zeharkatzen. Ondo begiratuz gero ikus daiteke urteotan asko hobetu dutela txarrantxaren eraginkortasuna; haragia mozten duten labana zorrotzez egina da argazkikoa, askoz mingarriagoa baserritarrek aziendarentzako darabilten betiko alanbre arantzaduna baino. Eta hala ere, behar handian denak aurkitzen du modua hesia gainditzen ahalegintzeko. Erri de Luca italiarrak *Solo andata* poema liburuan dio: “Oinutsik jin gara, zolarik gabe / eta ez dugu sentitu ez arantza, ez harri, ez arrabioen eztenik. / Inongo poliziak ez gaitu zanpatuko / dagonekoz zaurituta baikatoz. / Zuen zerbitzariak izango gara, erditzen ez dituzuen umeak, / gure bizitzak izanen dira zuen abentura libururak. / Homero eta Dante dakartzagu, itsua eta erromesa, galdu duzuen usaina, zapaldu duzuen berdintasuna”.

ten ditu Quetelek debekuen hormak, zeinetan famatuenak baitira ghettoak, Varsoviakoa eta beste. Hain ezaguna ez dena da juduei lehenbiziko aldiz Venezian ezarri zietela horrelako hesia.

Hala ere, XXI. mende hasieran indarrak handiena hartzen ari direnak migrazioen kontrako hesiak dira. *Tortilla border* ere deitu izan zion hura Ronald Reaganek eraiki zuen Mexikotik zetozen etorkinei bidea eragozteko, 3.141 kilometroko hesia.

Baina klandestinoek nahiko erraz zeharkatzen zuten, 2006tik aurrera, George Bush semearekin, txarrantxazko hesia sofistikatuta dute, gogortu, radar sarek osatu. Gaur *Big Brother* deitzen zaio. Kaliforniarako pasabidea erabat ixtea lortu du eta orain bizimodu hoberekin bila datozen latinoek Arizonako basamortutik arriskatu behar izaten dute.

Porrotaren aitortza

Europar AEBei jarraitu diegu honetan ere. Bushen hesia mespretxatu ostean, hamar urte berandua go Europar Batasunak finantzatu zituen migrazioaren kontrako lehenbizikoak bere mugetan, Ceuta eta Melillan Espainia eta Maroko bereizten dituen pasabidean. Espainiarrez mintzo dira Schengen guneko lehenbiziko harresiak.

Gero eta altuago eta gainditzen zailagoak diren bi hesiok osatu dira Atlantikoa baperez zeharkatzera ausartzen direnak lokalizatzeko radar sarez. Gero eta indar handiagoa daukan Frontex egitura militarren presioz, afrikarrek Espainiarako abentura utzi eta Libian barrena jo behar izan dute Italian lehorratzera, edo Turkian barrena Greziako uharteetara.

Frontex da Europar Batasunaren mugak zaintzen dituen beso armatua. Varsovian dauka egoitza eta ez da ondo ezagutzen bere lan egiteko modua. Azken bi urteotako etorkin uholdeen poderioz, aurrekontuz eta ahalmenez sendotu dute europarrak Frontex.

Europa gogortzeko prozesua-

ren hurrengo fasea izan da migrazio klandestinoen kudeaketa azpikontratatzera. Marokorekin egin da lehenbiziko saioa: Europak Rabateko agintariei ordaintzen die honek mugaren bere aldetik kontrolatu ditzan etorkinak, kanpaleku berezietan aterpetu, arakatu, fitxatu, kanporatu eta abar. Muga kudeatzeko modu honen bitartez Ipar aberatsa saiatzeko den bideratzen Hego txirotik datorkion presioa.

Eki-Mendebal konfrontazioetik Ipar-Hego tentsiora pasatu gara. Batetik Ipar aberatsa, zaharra, demografiak gainbehera datorrena; bestetik Hego gaztea, askoz populatuagoa eta ikaragarri txiroa. Hontan Quetelek beretzako hartzen

ditu Jean-Christophe Rufinek duela 25 urte “*L’Empire et les nouveaux barbares*” (Inperioa eta barbaro berriak) liburuan iragarritakoa.

Rufinek paralelismoa nabarmendu zuen Erromatar Inperioak azken mendeetan ezagutu zuen barbaroen migrazioen eta 1991rako Hegoaldetik iritsi zitezkeela susmatzen zenaren artean. Mende laurden beranduago Quetelek gehitzen du antza badutela IV. mendeko –Inperioa ahultzen ari zen garaiko– agintari erromatarrek eta gaur Bruselan agintzen dutenek, “haiek bezala hauek ere fenomenoari aurre egiteko eta baita ulertzeko ere gaitasunik ez daukatenak”.

Herritarron buruetan, alabaina, txarrantxa eta murruek lotsagarriak dira. Askori entzuten zaio ez litzatekeela behar frontierarik, gizakiak libre zirkulatu ahal izan dezala nahi duen lekutik. Mugarriak, ordea, hemen daude, gero eta bortitzago.

Harresiak berresten du indartsuaren ahalmena ahularen aurrean. “Indartsuak –dio Quetelek– ez dio bere etxean sartzen utzi nahi ahulari. Funtsean, aberatsaren eta txiroaren aurkakotasunaz ari gara, populazioen arteko desoreka sakonaz. Porrotaren aitortza da. Beste aldean dagoen miseriaren adierazle. Murruaren alde onean zaude edo txarrean. Badira goseak hiltzen direnak eta argaltzeko errejimena egin behar dutenak”.

Alferrikakoak edo ez, beldur denak beti jotzen du hesietara. Rio de Janeirok hiru metroko batez inguratu zuen 2009an Dona Marta favela, inguruko biztanle aberatsagoak babeste aldera. ■

**ZINKUNEGI
OPTIKA**

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

zuri begira